

TYRESTA NATIONALPARK
FÖRVALTNING

Christine Branden
Ekonom

Stiftelsen Tyrestaskogen
Tyresta by, 136 59 Vendelsö
Tel 08-741 08 76, mob 070-322 94 70
christine.branden@tyresta.se
www.tyresta.se

TYRESTA NATIONALPARK
FÖRVALTNING

Christine Branden
Administrative Officer

Tyresta National Park
Tyresta by, SE-136 59 Vendelsö, Sweden
Phone +46-(0)8-741 08 76
Mob +46-(0)70-322 94 70
christine.branden@tyresta.se
www.tyresta.se

Årsredovisning
för
Stiftelsen Tyrestaskogen

815601-0624

Räkenskapsåret

2012

Innehållsförteckning

Förvaltningsberättelse	1
Resultaträkning	10
Balansräkning	11
Tilläggsupplysningar	13

Styrelsen för Stiftelsen Tyrestaskogen får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2012.

Förvaltningsberättelse för Stiftelsen Tyrestaskogen 2012

Inledning

Stiftelsen Tyrestaskogen kan härmed lägga sitt tjugonde verksamhetsår till handlingarna. Vi har med höga ambitioner fortsatt att förvalta Tyresta nationalpark, Tyresta naturreservat och naturum Nationalparkernas hus enligt vårt ändamål och våra stadgar.

Den finansiella grunden för vårt arbete är stiftelsekapitalets avkastning tillsammans med förvaltningsersättningarna från Naturvårdsverket. Dessutom har vi ersättningar för förvaltning av Stockholms stads mark inom reservatet, miljöersättningar, arrendeintäkter m.m. Större nya intäktsposter under året har varit ersättningar från Trafikverket och Naturvårdsverket för upprustning av bilvägen till Tyresta by.

Stiftelsen tackar alla finansiärer och bidragsgivare, som gör vårt naturvårdsarbete möjligt. Den nära dialogen med Naturvårdsverket och Länsstyrelsen har varit en viktig förutsättning för vår verksamhet. Vi vill också tacka alla intressenter och samverkanspartners, från kommuner till entreprenörer och ideella föreningar, för gott samarbete under året.

För Stiftelsen Tyrestaskogen

Per Wallsten
Nationalparkschef, Vd

Tyrestaområdet

Stiftelsen Tyrestaskogen (STS) förvaltar Tyresta: ett stort, skyddat, lättillgängligt och i stora delar opåverkat naturområde med höga natur-, kulturmiljö- och upplevelsevärden. Det ligger i Haninge och Tyresö kommuner söder om Stockholm.

Kärnområdet på 2 000 hektar är skyddat som nationalpark sedan 1993, med syftet enligt nationalparksförordningen att "bevara ett representativt sprickdalslandskap med omgivande urskogar och värdefull natur i övrigt". Här finns den finaste och största urskogen söder om Dalälven. Nationalparken omges på tre sidor av ett mer kulturpräglad naturreservat på sammanlagt 3 000 hektar. I norr angränsar Hammarbergets naturreservat om 60 hektar. Tyrestaområdet fungerar som närrekreationsmark för boende i Haninge och Tyresö, som utflyktsområde för hela Stockholmsregionen samt som besöksmål för svenska och utländska turister.

Tyresta har stora arealer urskog, naturskog, hållmarker, myrar, brandområden, odlings- och naturbetesmarker, strandängar, sjöar, vattendrag och även ett stycke innerskärgård. Det är ett från exploatering närmast orört område som ligger bara en halvtimmes bilresa från Stockholms centrum; 5 000 hektar skyddat tätortsnära natur- och kulturlandskap av högsta klass. Äldre studier pekar på att Tyresta har upp till 1 000 000 besök per år.

I området finns ett tiotal anlagda eldplatser, flera vindskydd och 55 km markerade leder. Tyresta by, som utgör huvudentrén till nationalparken, har höga kulturmiljövärden. I byn finns ett 20-tal byggnader, från 1700-talet och framåt. Här ligger också Stiftelsens kontor och vårt bemannade besökscentrum, naturum Nationalparkernas hus.

Tyresta nationalpark ägs i sin helhet av staten via Naturvårdsverket, som även äger merparten av Tyresta naturreservat. Åvaområdet och sydöstra delen av reservatet ägs av Stockholms stad, medan Hammarbergets lilla naturreservat i norr är privatägt.

Stiftelsens syfte

Stiftelsen Tyrestaskogen instiftades år 1993 av Naturvårdsverket, Länsstyrelsen i Stockholms län samt Stockholms stad, Haninge och Tyresö kommuner. Den är en avkastningsstiftelse med ett kapital som förvaltas av Kammarkollegiet. Den samlade stiftelsekapitalet från instiftarna var vid starten 39 mkr, som placerades i aktie- och räntefonder. De första åren var avkastningen hög och genererade ett visst överskott. Detta återfördes till kapitalet, som ökade till drygt 44 mkr.

I samband med att Tyresta nationalpark inrättades beslutade regeringen genom nationalparksförordningen att Stiftelsen ska vara förvaltare. Länsstyrelsen har vidare utsett Stiftelsen till förvaltare av Tyresta naturreservat.

Enligt stadgarna är Stiftelsens ändamål att:

- förvalta Tyresta nationalpark och naturreservat,
- svara för viss fastighetsförvaltning på uppdrag av Naturvårdsverket,
- fördjupa kunskapen, informera och utbilda besökarna om natur och kultur i Tyresta, genom bl.a. inventeringar, utställningar, trycksaker, föreläsningar och naturguidningar,
- underhålla, sköta och vid behov utveckla anläggningar och verksamhet till gagn för nationalparken, naturreservatet och dess besökare.

Som förvaltare av ett så värdefullt och välbesökt område som Tyresta, har vi ett stort ansvar och höga ambitioner. *STS anser att Tyrestaområdet är värt att värna, vårda, visa och utveckla på bästa möjliga sätt. Vi vill att Tyresta ska vara de goda exemplens nationalpark. Vi har viljan, organisationen och förmågan till detta.*

Stiftelsens styrelse

Tyresta nationalpark har med Stiftelsen Tyrestaskogen som förvaltare en för landet unik förvaltningsform. STS innebär en samförvaltningsmodell mellan staten och de berörda kommunerna. Formen är vald för att säkra resurser för långsiktig förvaltning och kommunal delaktighet. Styrelsemedlemmarna nomineras av de fem instiftarna. Kommunerna har majoritet i styrelsen och Naturvårdsverket utser ordförande.

Uppgifterna för styrelsen är i första hand att besluta om budget, verksamhetsplan och anställning av fast personal. Dessutom hanterar styrelsen policyfrågor och följer arbetet med förvaltningen av Tyresta i övrigt. Ordföranden har regelbundet avstämningar med nationalparkschefen.

Stiftelsen Tyrestaskogen har haft fyra ordinarie sammanträden år 2011: Den 30 mars, 25 maj, 28 september och 9 november. Vid majmötet vandrade styrelsen från Höjden i reservatets nordvästra del till Tyresta by, mestadels på Sörmlandsleden. Själva styrelsemötet skedde vid Årsjöns vindskydd.

Styrelsearbetet löper enligt ett etablerat schema över året. Vid marsmötet fastställs verksamhetsplan och budget. Då har staten beviljat sina ersättningar och vi vet vilket utfall avkastningen på stiftelsekapitalet inneburit. En exkursion hör till traditionen vid majmötet, då avstämningar görs av ekonomi och arbetsläge. Det senare sker också vid septembermötet, då även prioriteringar för nästa verksamhetsår tas upp. Vid novembermötet diskuteras en preliminär verksamhetsplan och budget utifrån förvaltningens förslag.

Ny ordförande är sedan den 1 januari 2012 Anders Nylén, naturvårdschef på Länsstyrelsen. Han efterträdde Rune Frisén, som varit ordförande sedan Stiftelsen bildades 1993.

Styrelsen har under året bestått av nio ordinarie ledamöter plus deras ersättare. Antalet ledamöter från varje instiftare regleras i stadgarna. Nedanstående personer ingick i styrelsen vid årets slut:

Naturvårdsverket, ordinarie
Bo Nilsson, sekreterare
Anna Von Sydow

Ersättare
Olle Höjer
Anna Helena Lindahl

Länsstyrelsen, ordinarie
Anders Nylén, ordförande
Maria Malmlöf

Ersättare
Åsa Lagerlöf
Sofia Andersson

Stockholms stad, ordinarie
Bo Ekvall
Lars Joakim Lundquist

Ersättare
Ingegerd Akselsson Le Douaron
Thorbjörn Erbe

Haninge kommun, ordinarie
Lars-Inge Lundblad
Arja Kalvas

Ersättare
John Lind
Alexandra Anstrell

Tyresö kommun, ordinarie
Mats Lindblom

Ersättare
Bo Furugård

Stiftelsens förvaltningspersonal

Stiftelsens operativa del utgörs av Tyresta nationalparksförvaltning. Den är indelad i tre verksamhetsgrenar med totalt sju tillsvidareanställda personer enligt följande. *Stab:* Per Wallsten, nationalparkschef, Anders Eriksson, naturvårdsplanerare och Christine Branden, ekonom. *Fält:* Jonas Hjerpe och Per Egelberg, tillsynsmän. *Naturum:* Frida Jaremark, naturumföreståndare och Peder Curman, naturvägledare.

Inom fältverksamheten har dessutom Jonathan Kearney varit säsongsanställd, Ann Armandt haft en arbetslivsinriktad rehabilitering och Lukas Forreiter från Universitetet i Freiburg, Tyskland, praktiserat inom ramen för Erasmusprogrammet. Fyra ungdomar har sommarjobbat i fält, med finansiering av Haninge kommun.

För att klara bemanningen i naturum under lör- och söndagar, helger och högsäsong anlitas ett tiotal timanställda naturvägledare i olika omfattning, totalt motsvarande en heltidstjänst. Sanja Kurozovic har varit visstidsanställd som naturvägledare.

Entreprenörer har anlitats för snöröjning, informations-, reparations-, maskin-, anläggnings-, bygg- och praktiska naturvårdsarbeten. Merparten av dessa entreprenörer har sin basverksamhet i närområdet och handlas upp genom avrop av vårt ramavtal. Konsulter har anlitats för utrednings-, inventerings- och projekteringsarbeten.

Styrdokument

Stiftelsens arbete utgår från stadgarna. Det styrs formellt av skötselplaner med föreskrifter för nationalpark och naturreservat, ett avtal med Naturvårdsverket om fastighetsförvaltningen, en överenskommelse med verket om driften av naturum, samt en överenskommelse med Stockholms stad om förvaltningen av stadens markinnehav i reservatet.

Dessutom tar Stiftelsen egna initiativ till åtgärder, vilket kan kräva dispenser från skötselplanerna. Exempel år 2012 var anläggandet av Tjäderstigen, en äventyrsstig för barn.

Stiftelsen är förvaltare och inte myndighet. Myndighetsfrågor som exempelvis dispensgivning hanteras av Länsstyrelsen, oftast efter underhandssamråd med Stiftelsen.

Stiftelsens verksamhet 2012

Naturvård och friluftsliv

Det löpande naturvårdsarbetet är grunden för verksamheten och innebär tillsyn i hela området och regelbundna besök på alla rastplatser, stigsystemet i övrigt och längs kusten. I samband med detta har vi städat, lagt ut ved och åtgärdat brister. Vi har kontrollerat vattenståndet i dammarna som ingår i Åvaåns vattensystem och justerat vid behov, för att garantera ett jämnt flöde nedströms för Åvaöringens bästa.

Den snörika vintern innebar en omfattande snöröjning men också bra förhållanden i de skidspår som vi preparerat. Blötsnön i december medförde omfattande snöfällor och toppbrott, vilket mer eller mindre blockerat de flesta av våra leder. Uppröjningsarbetet kommer att fortsätta långt in på nästa år.

Totalt har ca 150 m³ kliven ved lagts ut vid de nio ordningsställda eldplatserna. Den kommer främst från våra gallringar i betesmarker och bryn. Till eldplatserna i norr läggs ved ut av personal från Tyresösågen, enligt ett samarbetsavtal med Stiftelsen.

Vi tar regelbundet vatten- och sedimentprover i nationalparkens sjöar, inom ramen för uppföljning av kalknings- och försurningseffekter. Från år 2011 kalkas inga sjöar längre i Tyresta och surhetsgraden antas successivt gå tillbaka mot naturliga värden. Ett särskilt program följer upp effekterna av kalkavslutet.

Femhundra löpmeter gärdsgård har renoverats i Tyresta by. Vi har fortsatt uppbyggnaden av Tjäderstigen för barn, med anläggning av hängbro, trappor och spänger, utläggning av barkkross på stigen m.m.

Bävern fortsätter att expandera i området med större och mindre fördämningar som följd. För att motverka de bäverrelaterade översvämningarna har vi byggt en ny gångbro och förstärkt stigen med grus längs Barnvangsslingan vid Bylsjön.

Tillsammans med Länsstyrelsen genomförde vi i december en spårning efter lodjur. Snöförhållanden var bra, dock kunde inga lodjur noteras – varken i Tyresta eller på Södertörn i övrigt. Vildsvinsstammen ökar däremot, med risk för skador på jordbruksmarken särskilt vid Åva gård. I samverkan med Stockholms stad och gårdens arrendatorer har Stiftelsen tagit fram en preliminär plan för vildsvinsförvaltningen.

Vi har tecknat nya kontrakt med våra jaktarrendatorer i reservatet.

Kulturmiljö

På Stiftelsens uppdrag undersöktes en järnåldersgravhög intill Tyresta by av arkeologerna Mattias Pettersson och Roger Wikell. Utgrävningen gav flera intressanta fynd som berättar om byns tidiga historia.

Den traditionsenliga spelmansstämman drog som vanligt många spelmän och besökare. Uppskattat var även Valborgsfirandet i Tyresta by, nu för femte året i rad.

Förvaltning av fastigheter

Underhåll av vägar, grönytor, anläggningar och teknisk infrastruktur sker löpande. Vi har i rollen som företrädare för fastighetsägaren Naturvårdsverket och som hyresvärd haft en omfattande hantering av avtal, arrenden och andra nyttjanderätter, samt haft många personliga kontakter med våra hyresgäster och arrendatorer.

På Naturvårdsverkets uppdrag har Stiftelsen utrett hur byggnader och anläggningar i Tyresta by kan utvecklas framöver, som ett underlag för kommande beslut om åtgärder och finansiering. Det omfattande arbetet har bland annat innehållit ett uppdrag till två arkitektkontor att lokalisera en ny serveringsbyggnad. Vi har även tagit fram förslag till ombyggnad av nationalparksentrén, till ny inriktning för driften av Tyresta gård, etc.

Vi har även utrett och tagit fram förslag till åtgärder för nationalparkens dammar i sjöarna Lanan och Nedre dammen, för att motverka brister och risker. Inom ramen för det omfattande löpande byggnadsunderhållet har vi åtgärdat flera brister hos de gamla byggnaderna i Tyresta by, från utbyte av fasadvirke och stockar till ommurning av skorstenar.

Arbetet med att bygga om Tyrestavägen från Svartbäcken till Tyresta by och nationalparksentré, har påbörjats. Första steget var dikning, byte av trummor samt borttagning av vegetation.

Arrendatorn av Tyresta gård har avflyttat efter över 40 år i byn, tillsammans med sin sambo som har drivit serveringen. Vi har nu en ny hyresgäst som driver hästverksamheten i avvaktan på beslut om gårdens inriktning, samt ny hyresgäst som driver serveringen vidare.

Samverkan och information

Vi har haft dialoger med många intressenter; med ideella föreningar som scouter, föreningen Sörmlandsleden, hembygdsföreningar, naturskyddsföreningen, orienterare, jaktlag och fiskare. Vi har diskuterat samverkansfrågor med företrädare för Stockholms stad, med arrendatorerna av Åva gård, närpolisen, Länsstyrelsen och Naturvårdsverket. Naturums programråd är ett viktigt forum för att diskutera programverksamheten. Där ingår representanter för kommuner, ideella organisationer och boende i Tyresta by. Vi ingår också i Grannsamverkan för Tyresta by och deltar i möten med vägföreningar.

Stiftelsen var värd för en exkursion vid den internationella MMV-konferensen (Monitoring and management of Visitors in Recreational and Protected Areas). 250 forskare och praktiker från 38 länder deltog. Vi bjöd på förtäring och guidade längs Urskogsstigen och i naturum. Naturum var också värd för Länsstyrelsens årliga träff för tillsynsmän, med ett 40-tal deltagare som diskuterade och guidades ute och inne.

Tyrestas roll som lättillgängligt besöksmål och kunskapsförmedlare för naturvård vid olika svenska och internationella studiebesök är påtaglig. Vi har haft flera studiebesök av naturvårdare och högskolestudenter. Förvaltare från Gotska Sandöns nationalpark har guidats i Tyresta och Naturvårdsverket har haft interna möten i Dahlgrensgården.

Viktiga informationskanaler för vår verksamhet är hemsidan, Facebook, annonser i lokalpress, dagstidningarnas kalendarier och redaktionella texter i tidningar. Naturums program delas ut på olika arrangemang och distribueras till bibliotek, turistbyråer, hotell m.m. i närområdet samt till Stockholms turistbyrå. "Vandra i Tyresta" är en ny, externt producerad handbok som blivit ett bra komplement till vår egen information. Stiftelsen har varit med och kvalitetssäkrat innehållet i boken, som är en bästsäljare i naturum. I övrigt är personalen i naturums reception en viktig källa för information om olika leder i området, vilken service som finns, etc.

Kunskapsuppbyggnad

För att utöka kompetensen och följa utvecklingen inom våra ansvarsområden, har personal deltagit i kurser, konferenser och seminarier, bland annat "Naturvägledning för yrkesverksamma" (arrangerad av SLU), fyrhjulingsutbildning, Praktisk fastighetsförvaltning (Fastighetsägarna), "Människan och landskapet" (Naturhistoriska riksmuséet), skötsel av biotoper, etc.

Personalen har även deltagit i nationella träffar för naturum och för förvaltare i Naturvårdsverkets regi. För att ta del av andra förvaltares erfarenheter har hela personalgruppen gjort en studieresa till Täckerns nya naturum samt Tivedens och Garphyttans nationalparker i Örebro län.

Naturum

Vårt besökscentrum, naturum Nationalparkernas hus, är vår viktigaste kontaktyta gentemot besökarna till Tyresta. Det har ett dubbelt syfte. Förutom att vi i naturum ska informera om och visa vägen ut i Tyrestaområdet, ska vi också berätta om nationalparkerna i Sverige och på ett lustfyllt sätt inspirera att besöka dem. Vi ska också ge besökarna kunskap om och förståelse för behovet av att vårda och skydda naturen. Naturum har haft öppet 316 dagar och normalt stängt på måndagar. Det är därmed Sveriges mest öppna naturum.

Naturum hade 60 000 besök under året, en minskning från förra årets toppnotering på 70 000 men ändå en hög siffra jämfört med landets andra naturum. En viktig basverksamhet är guidningarna i egen regi, både i utställningen, längs Urskogsstigen och i brandområdet. Naturum har haft 215 bokade grupper. Det inkluderar 180 skolklasser med 3 500 skolelever. Sagostunder, skaparverkstad och naturspaningar var populära aktiviteter för barnfamiljer.

Inom programverksamheten har 140 programpunkter genomförts, med totalt 950 deltagare. Våra fyra bildspel har visats 1 000 gånger för totalt 8 000 åhörare. Övergripande tema för programmet var hav och vatten. Aktiviteter inom temat var föredrag om global vattenhushållning, bäverspaning, kanotpaddling, vattenskola med dykinstruktör samt en grodkväll. Naturum har även arrangerat naturfotovandringar, ugglekvällar och svampexkursioner, samt uppmärksammat den Europeiska nationalparksdagen.

Genom särskild ersättning från Naturvårdsverket har belysningen av utställningen bytts ut från halogen till lysdioder, vilket innebär en avsevärd energibesparing. Naturum har haft flera tillfälliga utställningar, bland annat en fotoutställning med mäktiga havsörnsbilder och en småkrypsutställning från en förskola i Västerhaninge.

Organisation

Arbetet utgår från verksamhetsplanerna. Dock är arbetet påtagligt händelsestyrt och kräver stor flexibilitet, vilket inte minst gäller fältarbetet. Nationalparkschefen har löpande möten med personalen i respektive staben, naturum och fältverksamheten för att diskutera prioriteringar och pågående arbete. Hela personalgruppen har möte på måndagar. Utvecklingssamtal och lönesamtal genomförs årligen, vid behov görs avstämningar med den lokala fackliga organisationen.

Protokollförda arbetsplatsträffar hålls varannan vecka. Genom ett samverkansavtal med de lokala fackliga organisationerna ersätter dessa informationsskyldigheten enligt MBL i många frågor. Här ingår verksamhetsplanering, arbetsmiljö, jämställdhet och upphandlingar. Vi har årliga hälsokontroller via Globenhälsan AB. Stiftelsen är medlem i arbetsgivarorganisationen KFS och anlitar revisorer från Grant Thornton AB. Vårt kapital förvaltas av Kammarkollegiet.

Under vår, sommar och höst har vi haft schemalagd helgtjänstgöring för tillsynsarbetet i fält, där

hela personalgruppen ingår. Vi har även tillsyn vissa kvällar, främst vid välfrekventerade övernattningsområden.

Ekonomi

Avkastningen från Stiftelsens kapital har legat kring fyra procent de senaste åren. Det är dock stor skillnad mot i början av 90-talet, där de goda tiderna gjorde att avkastningen var över 11 % samtidigt som vi hade ett mindre omfattande åtagande.

Avkastningen uppgick 2012 till 2,2 mkr, motsvarande 4,4 %, vilket är en ökning med 0,2 mkr från året innan. Förvaltningsersättningen från Naturvårdsverket var oförändrad med totalt 5,9 mkr. Övriga intäkter i form av projektmedel, hyror, arrenden, förvaltningsuppdrag etc. uppgick till 3,9 mkr.

Stiftelsen visar ett positivt resultat för år 2012 på plus 0,33 mkr. Dock är 1,8 mkr av resultat en uppskrivning av värdet på aktie- och räntekonsortiet. Dessa pengar är orealiserade, så det reella resultatet är istället minus 1,47 mkr. Vår kassalikviditet har under 2012 minskat från 5,2 mkr till 4,1 mkr.

Den löpande förvaltningen, den grundläggande verksamheten för att driva och underhålla Tyrestaområdet på en rimlig basnivå, kostar idag ca 9,6 mkr. Intäkterna för detta är ca 9,1 mkr. Stiftelsen kan i nuläget således inte fullt ut finansiera detta, vilket på sikt är ohållbart. Diskussioner förs nu med de olika instiftarna om möjligheterna för dem att långsiktigt bidra till att finansiera driften.

Incidenter och överträdelser

Med tanke på det stora antalet besök i Tyrestaområdet, lättillgängligheten och det tätortsnära läget, är antalet olyckor, brott och andra incidenter trots allt lågt. Den otillåtna trafiken med fyrhjulingar fortsätter dock att öka. Lösa hundar, otillåten ridning och terrängcykling på stigar är de vanligaste överträdelserna mot föreskrifterna. Dumpningar av skräp och bilar har förekommit, liksom uppbrutna vägbommar. Spår av otillåten eldning påträffas ofta runt sjöarna, som åtgärd river vi löpande de spontana eldstäderna.

En mindre skogsbrand inträffade nordväst om Bylsjön, sannolikt orsakad genom otillåten eldning. Brandkåren släckte och vår personal tog hand om eftersläckningen. Totalt brann ca 0,5 hektar.

Färre personer än normalt gick vilse i skogen. Det enda larmet gällde ett kinesiskt par som gick vilse i brandområdet nära Stensjön, där vi bistod polisen med att lokalisera dem. Orsaken var sannolikt en översvämmande spång längs vandringsleden på grund av en bäverdamm. Detta gjorde det nödvändigt för besökare som inte ville vada att försöka gå runt. Då hamnade man i det mycket svårorienterade brandområdet.

Flerårsjämförelse

	2012	2011	2010	2009	2008
Bidrag och ersättningar	8260	6904	6481	9738	11294
Övriga intäkter	1573	804	6237	830	777
Rörelseresultat	-3592	-2772	3967	-1977	-973
Årets resultat	331	-3798	7774	4901	-5029
Direktavkastning	5%	4%	4%	4%	5%
Totalavkastning	8%	-2%	15%	16%	18%

*Definitioner av nyckeltal, se tilläggsupplysningar

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	7 155 002
årets resultat	330 802
	7 485 804
disponeras så att	
avsättes i Fond för verkligt värde	1 797 364
i ny räkning överföres	5 688 440
	7 485 804

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med tilläggsupplysningar.

Resultaträkning	Not	2012-01-01 -2012-12-31	2011-01-01 -2011-12-31
Rörelsens intäkter			
Erhållna ersättningar och bidrag		8 259 056	6 904 126
Försäljning		257 004	186 777
Hysesintäkter		385 844	370 531
Övriga rörelseintäkter		929 571	246 525
Summa intäkter		9 831 475	7 707 959
Rörelsens kostnader			
Material och köpta tjänster		-4 673 238	-2 565 113
Övriga externa kostnader		-2 703 604	-2 602 204
Personalkostnader	1	-5 194 222	-5 072 892
Avskrivningar av materiella anläggningstillgångar	2	-852 434	-239 940
Summa verksamhetens kostnader		-13 423 498	-10 480 149
Rörelseresultat		-3 592 023	-2 772 190
Resultat från finansiella poster			
Resultat från finansiella tillgångar	3	3 974 794	-1 013 053
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		60 350	91 906
Räntekostnader och liknande	4	-112 319	-104 436
Resultat från finansiella tillgångar		3 922 825	-1 025 583
Årets resultat		330 802	-3 797 773

Balansräkning	Not	2012-12-31	2011-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Byggnader och mark	5	357 508	375 090
Inventarier, verktyg och installationer	6	1 338 931	1 987 558
Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningstillgångar	7	73 000	0
Summa materiella tillgångar		1 769 439	2 362 648
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>			
Räntefonder	8	32 078 568	31 869 294
Aktiefonder	9	17 277 397	15 689 307
Summa finansiella tillgångar		49 355 965	47 558 601
Summa anläggningstillgångar		51 125 404	49 921 249
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m m</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		107 014	178 965
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 661 205	49 173
Aktuella skattefordringar		50 506	32 912
Övriga fordringar		193 664	107 355
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		189 494	662 682
Summa kortfristiga fordringar		2 094 869	852 122
<i>Kassa och bank</i>		4 230 845	6 030 988
Summa omsättningstillgångar		6 432 728	7 062 075
SUMMA TILLGÅNGAR		57 558 132	56 983 324

ST

Balansräkning	Not	2012-12-31	2011-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	10		
<i>Bundet eget kapital</i>			
Aktiekapital		39 000 000	39 000 000
Reservfond		5 650 000	5 650 000
		44 650 000	44 650 000
<i>Fritt eget kapital</i>			
Fond för verkligt värde		5 000 886	3 203 522
Balanserad vinst eller förlust		5 357 608	10 952 775
Årets resultat		330 802	-3 797 773
Summa fritt eget kapital		10 689 296	10 358 524
Summa eget kapital		55 339 296	55 008 524
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 458 970	1 248 188
Övriga skulder		80 717	167 369
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		679 149	559 243
Summa kortfristiga skulder		2 218 836	1 974 800
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		57 558 132	56 983 324
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser			
Eventualförpliktelser skatt		0	1 415 000
		0	1 415 000

Tilläggsupplysningar

Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen har upprättats enligt årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd för mindre företag.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Övriga tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärden där inget annat anges.

Redovisningsprinciperna är oförändrade jämfört med föregående år.

Intäktsredovisning

Erhållna ersättningar och bidrag avser statliga medel till verksamheter som Stiftelsen Tyrestaskogen bedriver på uppdrag av myndigheter.

Ett bidrag eller ersättning intäktsredovisas den period som ersättningen avser.

Intäktsredovisningen sker endast när det med hög grad av sannolikhet kan antas att bidraget eller ersättningen inte kommer att återkrävas. Villkorade bidrag skuldföres till dess att de utgifter som bidraget ska täcka uppkommer.

Övriga intäkter omfattar försäljning av varor och ersättning för guidningar i naturum samt hyresintäkter

Anläggningstillgångar

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med ackumulerade avskrivningar enligt plan och eventuella nedskrivningar.

Finansiella instrument och värdepappersinnehav

Stiftelsens värdepappersinnehav anses vara långfristigt och redovisas därför som en finansiell anläggningstillgång. Dessa tillgångar utgörs av andelar i Kammarkollegiets aktiefond respektive räntefond och värderas till verkligt värde.

Den orealiserade värdeförändringen redovisas i resultaträkningen som resultat från finansiella tillgångar. Motsvarande belopp redovisas inom det fria kapitalet som fond för verkligt värde.

Definition av nyckeltal

Direktavkastning: Utdelning ar och ränteintäkter i procent av ingående värde för finansiella anläggningstillgångar.

Totalavkastning: utdelningar och ränteintäkter samt årets värdeförändring för finansiella tillgångar i procent av ingående värde för finansiella anläggningstillgångar.

Noter

Not 1 Anställda och personalkostnader

	2012	2011
Medelantalet anställda		
Kvinnor	3	3
Män	6	6
	9	9
Löner och andra ersättningar		
Löner	3 609 896	3 619 371
	3 609 896	3 619 371
Sociala kostnader		
Pensionskostnader	410 344	333 570
Övriga sociala avgifter enligt lag och avtal	1 183 514	1 181 957
	1 593 858	1 515 527
Totala löner, ersättningar, sociala kostnader och pensionskostnader	5 203 754	5 134 898
Pensionsförpliktelser	41 772	13 163

Not 2 Avskrivningar och nedskrivningar

Anläggningstillgångar skrivs av enligt plan över den förväntade nyttjandeperioden med hänsyn till väsentligt restvärde. Följande avskrivningsprocent tillämpas:

Materiella anläggningstillgångar

Inventarier och maskiner	20 %
Byggnader	3 %
Datorer	33 %

Not 3 Resultat från finansiella tillgångar

	2012	2011
Utdelning aktiefonder	919 884	545 970
Utdelning räntefonder	1 257 545	1 505 512
Värdoförändring aktiefonder	1 588 090	-3 264 484
Värdoförändring räntefonder	209 274	199 948
	3 974 793	-1 013 054

Not 4 Räntekostnader och liknande

	2012	2011
Förvaltningskostnader	99 057	102 928
Räntekostnader	13 261	1 508
	112 318	104 436

Not 5 Byggnader och mark

	2012-12-31	2011-12-31
Ingående anskaffningsvärden	577 067	577 067
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	577 067	577 067
Ingående avskrivningar	-201 977	-184 394
Årets avskrivningar	-17 582	-17 583
Utgående ackumulerade avskrivningar	-219 559	-201 977
Utgående redovisat värde	357 508	375 090

Not 6 Inventarier, verktyg och installationer

	2012-12-31	2011-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 598 431	1 854 177
Inköp	186 226	1 833 451
Försäljningar/utrangeringar	-497 793	-89 147
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	3 286 914	3 598 431
Ingående avskrivningar	-1 610 923	-1 540 490
Försäljningar/utrangeringar	79 200	89 147
Årets avskrivningar	-416 259	-1 595 80
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 947 982	-1 610 923
Utgående redovisat värde	1 338 932	1 987 558

Not 7 Pågående nyanläggningar och förskott avseende materiella anläggningar

	2012-12-31	2011-12-31
Utsiktstorn	18 000	0
Vindskydd Långsjön	55 000	0
	73 000	0

Not 8 Räntefonder

	2012-12-31	2011-12-31
Ingående anskaffningsvärden	30 824 260	30 824 260
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	30 824 260	30 824 260
Ingående värdeförändring	1 045 034	845 086
Årets värdeförändring	209 274	199 948
Utgående ackumulerad värdeförändring	1 254 308	1 045 034
Utgående redovisat värde	32 078 568	31 869 294

Not 9 Aktiefonder

	2012-12-31	2011-12-31
Ingående anskaffningsvärden	13 530 819	13 530 819
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	13 530 819	13 530 819
Ingående värdeförändring	2 158 488	5 422 972
Årets värdeförändring	1 588 090	-3 264 484
Utgående ackumulerad värdeförändring	3 746 578	2 158 488
Utgående redovisat värde	17 277 397	15 689 307

Not 10 Förändring av eget kapital

	Stiftelse- kapital	Bundna reserver	Fond för verkligt värde	Övrigt fritt eget kapital
Belopp vid årets ingång	39 000 000	5 650 000	3 203 522	7 155 000
Omf. årets orealiserade värde			1 797 364	-1 797 364
Årets resultat				330 802
Belopp vid årets utgång	39 000 000	5 650 000	5 000 886	5 688 438

Stiftelsen Tyrestaskogen
Org.nr 815601-0624

Undertecknade försäkrar härmed att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och god redovisningssed, att aktuella redovisningsnormer har tillämpats och att lämnade uppgifter stämmer med faktiska förhållanden.

Tyresta 2013-03-22

Anders Nylén
Ordförande, Länsstyrelsen Stockholm

Bo Nilsson
Sekreterare, Naturvårdsverket

Anna von Sydow
Ledamot, Naturvårdsverket

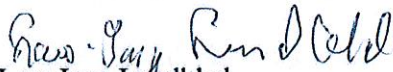
Maria Malmlöf
Ledamot, Länsstyrelsen Stockholm

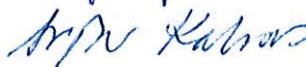
Bo Ekvall
Ledamot, Stockholms stad

Lars-Joakim Lundquist
Ledamot, Stockholms stad

Lars-Inge Lundblad
Ledamot, Haninge kommun

Arja Kalvas
Ledamot, Haninge kommun

Mats Lindblom
Ledamot, Tyresö kommun

Vår revisionsberättelse har lämnats den 3 maj 2013.

Jörgen Sandell
Auktoriserad revisor

Amanj Mala-Ali
Revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Tyrestaskogen, org.nr 815601-0624

Rapport om årsredovisningen

Vi har reviderat årsredovisningen för Stiftelsen Tyrestaskogen för år 2012.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Undertecknad auktoriserad revisor har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Undertecknad lekmannarevisor har utfört revisionen enligt god revisionssed.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2012 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även reviderat styrelsens förvaltning för Stiftelsen Tyrestaskogen för år 2012.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorernas ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om huruvida vi vid vår granskning funnit att någon ledamot i styrelsen handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningskyldig mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande.

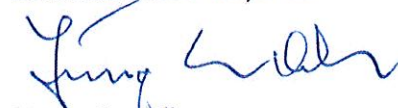
Vi har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

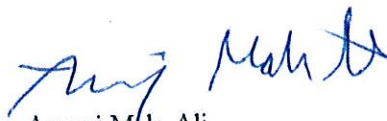
Uttalande

Styrelseledamöterna har inte handlat i strid med stiftelselagen eller stiftelseförordnandet.

Stockholm den 3 maj 2013

Jörgen Sandell
Auktoriserad revisor
Grant Thornton Sweden AB
Av Länsstyrelsen i Stockholms län utsedd revisor

Amanj Mhla-Ali
Av Stockholms kommun utsedd lekmannarevisor